

Dilemmafiche brandveiligheid: bovenwettelijk investeren?

De dilemmafiches Integrale Veiligheid Hoger Onderwijs beschrijven reële risico's waarover integrale bestuurlijke besluitvorming wenselijk is.

Brandveiligheid op de Radboud Universiteit

Op 14 februari 2017, om 12.10 uur 's middags brak er door werkzaamheden brand uit in een koelmachine bovenop het Spinozagebouw van de Radboud Universiteit (RU). De rookontwikkeling was duidelijk zichtbaar in de wijde omtrek, vanaf de campus en vanuit het bestuursgebouw. Om 13.13 uur, ruim een uur later, meldde de brandweer dat de brand uit was en dat de studenten en medewerkers het gebouw weer in konden. De oorzaak van de brand was onderhoud aan de koelmachines.

De brandveiligheidsmaatregelen in de gebouwen van de Radboud Universiteit zijn in het algemeen direct volgend uit de wettelijke verplichtingen uit het Bouwbesluit.: er is bijvoorbeeld brandcompartimentering. In gebouwen met grote ruimtes hangen sprinklers. Bovenwettelijk is een directe automatische doormelding van brandmelders aan de brandweer.

Naar aanleiding van dit incident zijn er geen verdere maatregelen genomen wat betreft brandveiligheid, omdat het ging om een incident. Er is daarom de afweging gemaakt dat er geen structurele extra maatregelen nodig waren om een dergelijk incident in de toekomst te voorkomen. Er is wel gesproken met de betreffende onderhoudspartij over hoe dit heeft kunnen gebeuren. De werkafspraken voor dergelijke werkzaamheden zijn doorgenomen, maar er is besloten om hier verder geen veranderingen in aan te brengen.

Keuzes in maatregelen: wettelijk, of meer?

Instellingen in het Hoger Onderwijs hebben te maken met wetgeving op het gebied van brandveiligheid. De instellingen moet logischerwijs voldoen aan de verplichtingen die daaruit volgen. Het Bouwbesluit kijkt naar de vluchtveiligheid van de aanwezigen en het gevaar van overslag naar andere gebouwen.

Het is echter een bestuurlijke afweging om, naast datgene wat verplicht is, (extra) bovenwettelijke maatregelen te nemen om het eigen gebouw te beschermen, bijvoorbeeld vanwege de potentiële schade of de benodigde hersteltijd voordat er weer sprake is van een min of meer normale situatie.

Voorbeelden van bovenwettelijke maatregelen zijn het aanbrengen van sprinklerinstallaties of het installeren van een automatische brandmeldinstallatie die gekoppeld is aan de meldkamer van de brandweer (hoewel hiervoor vroeger wel een wettelijke verplichting bestond, waardoor dergelijke maatregelen vaak nog gehandhaafd zijn gebleven). Kenmerkend voor bovenwettelijke maatregelen is dat zij vooral gericht zijn op het beperken van een brand of de effecten daarvan. Welke maatregelen getroffen worden, hangt samen met de eigenschappen en het gebruik van een gebouw of bouwdeel.

Bij het bewust kiezen voor bovenwettelijke maatregelen is het belangrijk om de afweging te maken of de extra kosten van de bovenwettelijke maatregelen opwegen tegen de extra baten ervan. Een concrete afweging hierover maken voorkomt disproportionele maatregelen.

Bestuurlijk dilemma

Het bestuurlijke dilemma draait om het afwegen van risico's en maatregelen. Voor welke risico's is het voldoende om te voldoen aan de wettelijk gestelde eisen, en voor welke risico's zijn bovenwettelijke maatregelen te rechtvaardigen?

Discussiepunten

- Welke bovenwettelijke maatregelen voor risico's zijn in uw hoger onderwijsinstelling te rechtvaardigen?
- Voor welke risico's vindt u het voldoende om te voldoen aan de wettelijk gestelde eisen?